

Valgamaa roheline võrgustik

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS	3
2. ROHELISE VÕRGUSTIKU KOOSTAMINE	4
2.1 Struktuurielemendid.....	4
2.2 Algmaterjal.....	4
2.3 Koostamise protsess.....	4
2.4 Koostamisest tulenevad üldised järeldused	6
3. ROHELISE VÕRGUSTIKU ALADE REGISTER.....	7
3.1 Tugialade register	7
3.2 Koridoride register.....	11

1. SISSEJUHATUS

Eesti Vabariigi Valitsus kinnitas 1999.a. koostatavaks maakonna teemaplaneeringuks **“Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused”**. Teemaplaneeringu kaheks olulisemaks alateemaks on “Roheline võrgustik” ja “Väärtuslikud maastikud”. Käesolev töö annab ülevaate Valga maakonna roheline võrgustiku koostamisest ning toob välja valitud alade registri koos vajalike põhjendustega.

Teemaplaneeringus käsitletavat rohelist võrgustikku iseloomustab vastavalt roheline võrgustiku metoodikale alljärgnev:

- Eesmärk kujundada looduslike alade nii ökoloogilisest, loodus- ja keskkonnakaitsest kui ka sotsiaalsest aspektist põhjendatuim ruumiline struktuur.
- Laiemas mõttes on planeerimisalane mõiste, mis funktsionaalselt täiendab kaitsealade võrgustikku, ühendades need looduslike aladega ühtseks terviklikuks süsteemiks.
- Neis toimub inimtekkeliste mõjude pehmendamine, korvamine, ennetamine, ja koosluste areng looduslikkuse suunas, see kõik toodab bioloogilist mitmekesisust ja tagab stabiilse keskkonnaseisundi.
- Orienteeritud valdavalt liikidele ja kooslustele, tähelepanu inimesele kui liigile on minimaalne, kuid võib kuuluda sotsiaalsesse huvisfääri.
- Hoiab alal inimesele elutähtsaid keskkonda kujundavaid protsesse (põhja- ja pinnavee teke, õhu puhastumine, keemiliste elementide looduslikud ringed jne).
- Toetab rohelist mõtteviisi.
- On hierarhilise struktuuriga.

Töös on käsitletud roheline võrgustiku elemente, mis metoodikast lähtuvalt vastavad maakonna või riiklikule tasandile. Alade määratlemisel ei laskuta liigselt detailidesse, kuna antud teemat on mõtet edaspidi täpsemalt käsitleda valdade üldplaneeringute tasandil.

2. ROHELISE VÕRGUSTIKU KOOSTAMINE

2.1. Struktuurielemendid

Rohelises võrgustikus käsitletakse kolme tüüpi struktuurelemente:

- Tugialad on piirkonnad, millele süsteemi funktsioneerimine valdavalt toetub. Need on ümbritseva suhtes kõrgema väärtusega alad. Seal paiknevad vastava süsteemi seisukohalt kõige olulisemad elemendid, nagu näiteks kaitsealad, loodus- ja keskkonnakaitseliselt väärtustatud alad, suured looduslikud alad jne.
- Võrk on kogum riba- ja joonstruktuuridest ehk koridoridest, ribastruktuuride lõikumisel tekkivatest sõlmedest, eraldatult paiknevatest astmelaudadest ja üleminekualadest ehk puhvritest. Võrgustiku elemendid on tugialadest vähem massiivsed ja kompaktsed ning ajas kiiremini muutuvad ja muudetakuvad. Sageli on võrgustiku elemendid madalamat järku süsteemi tugialadeks. Antud planeeringus tegeletakse peamiselt koridoride kui võrguelementidega, kuna maakonna tasandi täpsusaste on ka siinkohal alade suuruse määravaks teguriks.
- Nullalad on valdavalt loodusalad, mis omavad vaadeldava põhisüsteemi suhtes potentsiaali ja kus on vähe tõenäoline konkureerivate süsteemide surve. Neid võib vaadelda kui eelistusalasid, mida saame kasutada võrgustiku arendamiseks ning ka kaitsvate puhveraladena. Nullalad võivad olla erinevatele, ka vastandlikele süsteemidele reservalaks. Neid võib vaadelda kui madalamat järku, tasakaalus toimivate võrgustike kogumit. Võrgustiku planeerimisel ei tegeleta antud planeeringus nullaladega rohkem, kui seda nõuab antud planeerimistasemel olulisematele võrgustiku elementidele koha leidmine või nende laiendamise korral reservaladena piiritlemine.

Antud maakonna teemaplaneeringu lõplikeks struktuurelementideks kujunesid tugialad kui süsteemi kõige olulisemad piirkonnad ning koridorid kui võrgustiku sidusust tagavad alad.

2.2. Algmaterjal

Rohelise võrgustiku määratlemiseks on kasutatud geograafilisel infosüsteemil põhinevat digitaalset alginformatsiooni. Kahjuks tuleb märkida, et mitmed andmekogud, mis sobiksid samuti lähtematerjaliks on plaanis digitaalselt koostada või on samal ajal koostamisel. Seega tuleb aluseks võtta varem valminud digitaalandmed.

Peamiseks alusmaterjaliks on kasutatud CORINE maakattetüüpide andmebaasi, mille täpsus 1:100000 sobib ka maakonna tasandi teemaplaneeringuga ülihästi. Lisaks on alusmaterjalina kasutatud: kaitsealade ja kaitsealuste loodusobjektide andmed, väärtuslikud linnualad, väärtuslikud märgalad, CORINE biotoobid, väärtuslikud niidualad, metsakaitsealad, hoiu- ja kaitsemetsade alad, NATURA 2000 võrgustiku eelvaliku alad. Baaskaardi andmeid on rohelist võrgustikku toetavate alade puhul kasutatud nullalade kihi koostamisel ja seega toimivad need põhiliselt taustinformatsioonina. Küll aga on baaskaardil oluline info tehnilise infrastruktuuri andmete ning hoonestusalade osas, seega materjal, mida saab kasutada rohelist võrgustikku välistavate või häirivate alade aluseks.

CORINE maakattetüüpidest on algmaterjaliks valitud sobivate aladena asula haljasalad, puhkealad ja pargid, lehtmetsad, okasmetsad, segametsad, looduslikud rohumaad, põõsastikud, üleminekulised metsaalad, kaldaroostikud, lagedad sood, lagedad rabad ning vooluveed.

Välistavate aladena on välja selekteeritud tiheda hoonestusega alad ja tööstus- või kaubandusterritooriumid.

2.3. Koostamise protsess

Protsessi alguses on kasutatud digitaalse kaardimaterjali põhjal alade genereerimist. Hiljem kombineeritult genereerimist ja konstrueerimist. Viimase puhul pärineb taustinfo Valgamaa Keskkonnateenistuse töötajatelt, kes osalesid alade lõpliku valiku tegemisel.

Kõik eelpool loetletud algandmed korrastati ning süstematiseeriti rohelist võrgustikku toetavateks või välistavateks aladeks. Järgnevalt on toodud kogu protsess alajaotustena.

- Tekitatud nullalade kaardikiht, ehk kiht nendest piirkondadest, millele roheline võrgustik peaks jääma.
- Suuremate tugialade genereerimiseks eraldatud sobivatest aladest üle 9 km² pindalaga piirkonnad.
- Liidetud alad, mis omavahel kokku puutuvad või kattuvad.
- Väiksemate tugialade genereerimiseks eraldatud sobivatest aladest 4-9 km² pindalaga piirkonnad.
- Liidetud alad, mis omavahel kokku puutuvad või kattuvad.
- Kaardiandmete põhjal õgvendatud alade piirid, see tähendab täpsusel 1:50000 eemaldatud kaardiaknas osad alade piirjoonte punktid, mis tekitasid piirkondadele välja- või sissepoole ulatuvaid soppesid.
- Eraldatud valitud aladest ribastruktuuride laadsed piirkonnad, mis oma kuju ja iseärasuste poolest toimiksid koridoridena.
- Konstrueeritud esialgsed tugialad, arvestades looduslikku taustinfot, nende sisse jäävaid kaitsealuseid objekte ja piirkondi ning põhi ja tugiteede ning raudtee välistavat mõju tugiala ulatusele.
- Koridoride moodustamiseks genereeritud jõgedele 400m laiused puhvrid ning ojadele 200m laiused puhvrid.
- Lisatud puhvritele alad, mis jäid tugialadest välja kui ribastruktuurina toimivad piirkonnad.
- Konstrueeritud esialgsed koridorid, arvestades looduslikku taustinfot ja vooluveekogude suunda.
- Eemaldatud koridoride kihilt ojadele ja väiksematele jõgedele genereeritud puhvrid, mis omaette ei moodusta maakondlikul tasandil koridori ja mis ei ole eelnevalt konstrueeritud koridoride koostisosaks.
- Antud tugialadele ja koridoridele numbrid ja nimetused.
- Rohelist võrgustikku välistavatele aladele ja objektidele genereeritud järgnevad mõjutsoonid ehk puhvrid:
 - tööstus- või kaubandusterritooriumitele 500m raadiusega puhvrid;
 - üle 50ha pindalaga hoonestusaladele 1000m raadiusega puhvrid;
 - 25-50ha pindalaga hoonestusaladele 500m raadiusega puhvrid;
 - 10-25ha pindalaga hoonestusaladele 250m raadiusega puhvrid;
 - riiklikele põhimaanteedele 1000m laiused puhvrid;
 - riiklikele tugimaanteedele 500m laiused puhvrid;
 - raudteedele 500m laiused puhvrid.
- Arvestades välistavate alade tegelikke mõjutsoone ja looduslikke olusid, korrigeeritud tugialade, koridoride ning välistavate alade piire nende omavahelistes puutepunktides või kattumatel aladel.
- Genereeritud roheline võrgustiku konfliktalade kiht võrku toetavate ning võrku välistavate piirkondade kattumatelt aladelt.
- Eemaldatud välistavate alade kihilt piirkonnad, mis ei mõjuta oma asukohaga vähimalgi määral maakondlikku rohelist võrgustikku.
- Tulenevalt maakonna asukohast Eesti lõunapiiril lisatud juurde Lätimaa orienteeruvad tugialad ja koridorid, mis on valminud nende endi analoogilise töö tulemusena.
- Analüüsitud roheline võrgustiku kaarti koos kõigi alade ja taustinfoga koostöös Valgamaa Keskkonnateenistuse töötajatega. Tehtud vastavad parandused ja täiendused.
- Esitatud kaart analüüsiks kõigile maakonna omavalitsustele. Tehtud parandused ja täiendused.
- Koostatud roheline võrgustiku alade register koos andmete ja iseloomustustega.

2.4. Koostamisest tulenevad üldised järeldused

Kuna Valgamaa looduslike alade osatähtsus on väga suur ja lähiajal pole märgata kahanemise tendentsi, siis ei ole suuri probleeme planeeringuprotsessi käigus välja toodud tugialade ja koridoride säilimisega. Pole ilmnenu ka kriitilisi piirkondi, kuhu oleks vaja maakonna tasandil tugiala või koridor juurde moodustada. Kindlasti peaks jätkuma samalaadne roheline võrgustiku koostamine ka valdade tasandil, mis oleks oluliseks täienduseks maakonna tööle ja kokkuvõttes laieneks võrgustik veelgi. Rohelise võrgustiku olulisemad konfliktalad paiknevad koridoride ja põhi- ning tugimaanteede lõikumiskohtades. Alade registris on neile kohtadele ka vastavad iseloomustused. Tugialade ja koridoride tähistamisel ja indekseerimisel on üldjoontes kasutatud roheline võrgustiku metoodikas toodud järgnevat tabelit.

Leppe-tähis	Rohelise võrgustiku järk	Vaadeldava ala ulatus	Tugiala indeks	Tugialade läbimõõt	Koridori indeks	Ribastruktuuride läbimõõt
G ₆	Riigi suured	100 – 150 km	1T		1K	10 – 20 km
G ₇	Riigi väikesed	30 – 50 km	2T	10 – 20 km	2K	3 – 5 km
G ₈	Maakonna suured	10 – 15 km	3T	3 – 5 km	3K	1 – 2 km
G ₉	Maakonna väikesed	3 – 5 km	4T	1 – 2 km	4K	300 - 500 m

3. ROHELISE VÖRGUSTIKU ALADE REGISTER

3.1 Tugialade register

(1) Taagepera - Tüandre tugiala

Leppetähis (indeks): G8(3T) – maakonna suur tugiala

Tugiala pindala: 41,3 km²

Iseloomustus: Asub maakonna läänetipus jäädes Holdre-Taagepera maantee ning riigipiiri vahele. 75% alast jääb Valga ning ülejäänud Viljandi maakonda. Looduslike koosluste poolest on valdavas osas esindatud okas- ja segametsad. Esineb ka väiksemaid metsalisi üleminekuid soistel aladel ja mineraalmaal. Maakonna piirile jääb looduslikult kaunis Tüandre järv seda ümbritseva metsakaitsealaga, mis saab olema ka Natura 2000 võrgustiku alaks. Paikkond on eemal suurematest asulatest, teedest ja teistest infrastruktuuri objektidest ning Tüandre järve ümbrus on tuntud puhkealana. Järvest kirdes asub kaitsemetsade piirkond. Ala sisse jääb ka maantee äärest kulgev Õhne jõgi, mille ääres kulgeb kaitsemetsa vöönd. Tugiala olulisust suurendab Lätimaal Eesti piiri äärest kulgev riikliku tähtsusega roheline võrgustiku koridor.

(2) Rubina - Veisjärve tugiala

Leppetähis (indeks): G7(2T) – riigi väike tugiala

Tugiala pindala: 72,5 km²

Iseloomustus: Asub maakonna loodeosas ulatudes umbes võrdsetes osades nii Valgamaale kui Viljandimaale. 70-75% ulatuses okas ja segametsadega ala. Tugiala kaheks tähtsaks koostisosaks on Valgamaale jääv Rubina soo ning Viljandimaale jääv Veisjärv. Ala lõunaosas paiknevad ka üksikud karjamaad ja haritava maa lapid. Lõunast piirneb tugiala Valga-Uulu maanteega. Arvestades maantee tähtsust ja välistavat toimet rohelisele võrgustikule on tugiala piir tähistatud 0,5 km kaugusele teest, mis tagab ka mõjude sumbumise. Rubina soo koos Veisjärvega on kavas võtta Natura 2000 võrgustiku alade koosseisu ning moodustada piirkonda ka looduskaitseala.

(3) Koorküla tugiala

Leppetähis (indeks): G8(3T) – maakonna suur tugiala

Tugiala pindala: 45,3 km²

Iseloomustus: Asub maakonna edelaosas jäädes Piiri-Aitsra tee ja riigipiiri vahele. Üle poole alast moodustavad okasmetsad. Ülejäänud alad on enamasti kaetud segametsade ning metsaalaliste üleminekutega. Ala loodetipus paikneb kaitse all olev Koorküla Valgjärv, millest lõunasse jääb hoiumetsade vöönd. Tugiala idapoolses osas paiknevad küllaltki suurel alal kaitsemetsad. Paikkond on eemal asulatest, teedest ja infrastruktuuri objektidest ning Koorküla Valgjärve ümbrus on tuntud puhkepiirkonnana. Koorküla Valgjärv ning Udsu järv oma ümbrusega on kavas võtta Natura 2000 võrgustiku alade koosseisu. Tugiala olulisust suurendab Lätimaal Eesti piiri äärest kulgev riikliku tähtsusega roheline võrgustiku koridor.

(4) Vanamõisa - Härma tugiala

Leppetähis (indeks): G9(4T) – maakonna väike tugiala

Tugiala pindala: 7,3 km²

Iseloomustus: Asub Tõrva-Pikasilla maanteest läänes. Väike tugiala okas- ja segametsadega. Jääb eemale Tõrva linna mõjutustest. Ka maantee ning Rulli asula mõju alale on suhteliselt väike. Piirkonda jäävad üksikud kaitsemetsa kvartalid. Tugiala piirneb läänest maantee äärest kulgeva Õhne jõega ning idast metsaalade piiriga. Sobib hästi võrgustiku elemendiks kolme koridori suubumisalana.

(5) Jaanikese tugiala

Leppetähis (indeks): G9(4T) – maakonna väike tugiala

Tugiala pindala: 10,5 km²

Iseloomustus: Asub Valga linnast põhjasuunas Valga-Uulu ja Valga-Tartu maanteed vahel ning ulatub Sooru asula ning Piiri ojani. Ligikaudu poole alast moodustavad okasmetsad. Ala lõunaosas esineb segametsa ja karjamaad. Valga-Tartu maantee ääres vähesel määral ka haritavat maad. Kahest põhimaanteest on tugiala tähistatud 0,5 km kaugusele, mis tagab nende välistava mõju sumbumise. Tugiala moodustab ühe osa Valga linna ümbritsevast rohelisest vööndist.

(6) Toogipalu tugiala

Leppetähis (indeks): G9(4T) – maakonna väike tugiala

Tugiala pindala: 4,2 km²

Iseloomustus: Asub Valga linnast läänesuunas Valga-Võru raudtee ja Valga-Võru maantee vahel. 60% ulatuses okas ja segametsad. Ülejäänud alal loodusliku kooslusega niidetavad maad. Moodustab ida-kagupoolse osa Valga linna ümbritsevast rohelisest vööndist.

(7) Koiva - Mustjõe tugiala

Leppetähis (indeks): G7(2T) – riigi väike tugiala

Tugiala pindala: 122,8 km²

Iseloomustus: Asub loode-kagu suunaliselt maakonna lõunaosas ning jääb Valga-Võru maantee ja riigipiiri vahele. Looduslikest aladest on ligikaudu 65% ulatuses esindatud okasmetsad. Vähesel määral esinevad segametsad ning metsaalalised üleminekud soodes ja mineraalmaal. Küllaltki suure ja olulise osa moodustavad niidud. Tugiala sisse jäävad olemasolevad kaitsealad Koiva puisniit, Koiva- ja Malluste männikud ning hoiumetsadega metsakaitsealad ja mitu kaitsemetsade vööndit. Mustjõe ümbruse niidud on tuntud rahvusvahelise linnualana (IBA). Piirkonda on kavas moodustada Koiva-Mustjõe maastikukaitseala ning mitu osa tugialast on plaanitud võtta Natura 2000 võrgustiku alade koosseisu. Samuti on praktiliselt kogu Koiva ja Mustjõe ümbrus kavas võtta Natura 2000 võrgustiku alaks kui tähtis linnuala. Tugialast põhja pool kulgev Valga-Võru maantee ja selleäärsed asulad ei avalda piirkonnale märkimisväärset välistavat mõju. Suuremad asulad aga lähikonnas puuduvad. Kogu piirkonna osatähtsust suurendab veelgi asjaolu, et Lätimaal paiknevad vastu siinset ala kaks rahvusvahelise tähtsusega tugiala ning rahvusvahelise tähtsusega koridor.

(8) Karula tugiala

Leppetähis (indeks): G6(1T) – riigi suur tugiala

Tugiala pindala: 232,8 km²

Iseloomustus: Maakonna idapiiril paiknev suurim tugiala. Ulatub ligikaudu võrdsetes osades Valga ja Võru maakonda. Ala sisse jääb Karula rahvuspark, mis on tuntud üle vabariigi. Looduslikest aladest on lõunaosas esindatud valdavalt okas ja segametsad, Põhjaosas lisaks metsadele ka karjamaad ja haritavad maad. Karula rahvuspark on täies ulatuses plaanis võtta Natura 2000 võrgustiku alade koosseisu. Rahvuspargi siseselt on ära määratud täiendavalt sihtkaitsevööndid. Mitmes piirkonnas esinevad hoiu- ja kaitsemetsad. On selge, et Karula rahvuspargi mõju ulatub ka üle selle piiride, seetõttu ongi tugialasse haaratud kaitsealaga piirnevad metsa- ning soolad ja ka ümberkaudsed järved. Vähesese asustuse ja suuremate maanteed puudumise tõttu sobib piirkond tugialaks ideaalselt ning on üheks tähtsamaks Valgamaa ja ka kogu Kagu-Eesti rohelse võrgustiku koostisosaks.

(9) Väheru tugiala

Leppetähis (indeks): G8(3T) – maakonna suur tugiala

Tugiala pindala: 26,0 km²

Iseloomustus: Asub Valga-Võru raudteest põhjasuunas ja ulatub Korva luha ning Iigaste külani. Valdavalt segametsadega ala, mida ei killusta haritava maa lapid. Piirkonda läbib Äru jõgi ning alas paikneb kolm kaitsemetsade vööndit. Ala sees kulgevad mitmed väiksemad kraavid ja ojad. Asustus tugiala piires praktiliselt puudub. Arvestades Valga-Võru raudtee

teatavat välistavat mõju, on ala piir tähistatud 250m kaugusele raudteest. Siiski ei oma raudtee tugialale olulist segavat mõju.

(10) Vilaski tugiala

Leppetähis (indeks): G9(4T) – maakonna väike tugiala

Tugiala pindala: 10,9 km²

Iseloomustus: Väike tugiala, mis jääb Tsirguliina asulast lõunasse ning piirneb läänest 330kV Eestist Lätimaale kulgeva kõrgepingeliiniga. Ala keskosas kahe maantee vahel paiknevad okasmetsad, seevastu ala lõuna- ja põhjaosa on kaetud segametsade ning haritava maaga. Piirkonna põhjaosa läbib Väike-Emajõgi, millesse suubub tugiala piires ka Laatre jõgi. Äärealadel paiknevad vähese asustusega Vilaski ja Tinu külad. Tsirguliina asula välistav mõju tugialani ei ulatu. Samuti ei mõjuta tugiala eelmainitud kõrgepingeliin.

(11) Uniküla tugiala

Leppetähis (indeks): G8(3T) – maakonna suur tugiala

Tugiala pindala: 16,4 km²

Iseloomustus: Asub Valga-Tartu maantee ääres Sooru asulast põhjasuunas ning ulatub kuni Unikülani. Esindatud nii okas- kui segametsad ja metsaalased üleminekud. Vähesel määral on tugiala piires ka haritavat maad. Ala lõunaosa läbib Väike-Emajõgi, mille ääres paiknevad kaitsemetsade kvartalid. Asustust on piirkonnas vähe. Tugiala läänepiir on tähistatud 0,5km kaugusele Valga-Tartu maanteest, mis tagab põhimaantee mõjude sumbumise.

(12) Virna tugiala

Leppetähis (indeks): G9(4T) – maakonna väike tugiala

Tugiala pindala: 8,6 km²

Iseloomustus: Asub maakonna keskosas Väike-Emajõe ja Valga-Tartu maantee vahelisel alal. Tugiala kaetud okas- ja segametsadega. Ala põhjaosas paiknevad ümber järvede kaitsemetsade kvartalid. Kaitsemetsad ääristavad ka ala läänepiiril kulgevat Öru oja. Asustust on alal minimaalselt. Sobib hästi ühendava lülina kahe suure koridori vahele, mis kulgevad mööda metsaalasid ning Väike-Emajõe äärt Uniküla tugialast põhjasuunas. Tugiala kahjustavad mõjud piirkonnas praktiliselt puuduvad.

(13) Mõneku - Keeni tugiala

Leppetähis (indeks): G9(4T) – maakonna väike tugiala

Tugiala pindala: 13,7 km²

Iseloomustus: Asub Valga-Tartu raudtee ääres Tsirguliina asulast põhjasuunas. Valdavalt segametsadega ala. Vähesel määral esineb okasmetsi ja karjamaid. Ala lõunaosas üksikud hoiumetsade kvartalid. Tugiala läbib Laatre jõgi, millesse suubuvad Keeni ja Öru ojad. Jõge ning ojasid ääristavad kaitsemetsad. Asustus tugiala piires praktiliselt puudub. Ala piir viidud 250m kaugusele raudteest, mis tagab raudteest tulenevate kahjulike mõjude sumbumise. Samas ulatuvad segametsad kuni raudteeni ja ka üle selle.

(14) Sarapuu tugiala

Leppetähis (indeks): G9(4T) – maakonna väike tugiala

Tugiala pindala: 12,0 km²

Iseloomustus: Asub Sangaste asulast kagusuunas maakonna idapiiril Võru-Kuigatsi-Tõrva maantee ääres. Kaetud 70% ulatuses segametsadega. Ülejäänud osas esinevad põhiliselt karjamaad ning vähesel määral ka okasmetsa. Ala lõunatipus asuv väike piirkond on kavas võtta Natura 2000 võrgustiku alade koosseisu kui liigihoiuala. Tugiala lõunaosas paiknevad üksikud hoiumetsa kvartalid ning põhjapoolses osas esineb kaitsemetsa. Piirkonda läbivad Visula jõgi ja Ojalepa oja. Tugiala põhjapiir jäetud maanteest 250m kaugusele, mis tagab tee mõjude sumbumise.

(15) Restu – Mäeküla – Märdi tugiala

Leppetähis (indeks): G8(3T) – maakonna suur tugiala

Tugiala pindala: 39,2 km²

Iseloomustus: Asub Otepää looduspargi lõunaosas. Piirneb kagust Sangaste-Otepää maanteega. Küllaltki laialdane tugiala ulatub lõunast Restuni ning põhjast Käärikuni. Künkliku maastikuga ala, kus segametsad vahelduvad haritava maaga, millest omakorda enamuse moodustavad heinamaad. Esineb ka metsaalaseid üleminekuid mineraalmaal. Piirkonna kesk- ja lõunaosas üsnagi suurel alal kaitsemetsad. Ala lõunatipus ka üksikud hoiumetsa kvartalid. Tugiala läbib Väike-Emajõgi ning piirkonnas on mitu järve. Kääriku ümbrus on hästi tuntud puhkealana. Asustust esineb, kuid hõredalt ning see ei sega tugiala kui roheline võrgustiku elemendi toimimist. Ka eelmainitud tugimaantee ei avalda piirkonnale kahjustavat mõju. Terve Otepää looduspark on plaanitud võtta Natura 2000 võrgustiku alade koosseisu.

(16) Pringi - Arula tugiala

Leppetähis (indeks): G9(4T) – maakonna väike tugiala

Tugiala pindala: 12,2 km²

Iseloomustus: Asub Otepää looduspargi lääneosas Võru-Kuigatsi-Tõrva maantee läheduses. Valdavalt segametsadega kaetud ala. Okasmetsa esineb väga vähe. Metsastamata alad on kas karjamaad või haritavad maad. Asustust suhteliselt vähe. Jääb eemale tugimaanteest ja raudteest. Tugiala läbib Laatre jõgi. Otepää looduspargi piirkonnana jääb Natura 2000 võrgustiku eelvaliku alade hulka.

(17) Astuverre - Miti tugiala

Leppetähis (indeks): G8(3T) – maakonna suur tugiala

Tugiala pindala: 18,5 km²

Iseloomustus: Asub maakonna põhjaosas jäädes osaliselt ka Otepää looduspargi territooriumile. 70% ulatuses segametsadega kaetud ala. Ülejäänud osas esinevad karjamaad, haritavad maad ning ka veidi okasmetsa. Ala keskosas looduspargi piirides kaitsemetsad. Tugiala kirdetipus Rõngu-Otepää maantee ääres okasmetsaga kaetud aladel paiknevad hoiumetsad. Piirkonda läbib Purtsi jõgi. Asustus on tugialal hõre ning tugimaantee mõju jääb nõrgaks. Ka raudtee jääb ala piirist 1km kaugusele.

(18) Soontaga - Purtsi tugiala

Leppetähis (indeks): G7(2T) – riigi väike tugiala

Tugiala pindala: 53,0 km²

Iseloomustus: Asub maakonna põhjaosas suurel maa-alal ulatudes Soontaga asulast Pikasilla asulani. Piirneb lõunast Tõrva-Kuigatsi ning põhjast Pikasilla-Rõngu maanteega. Valdavalt metsaalad, kus üle poole on esindatud okasmetsad. Piirkonnas paikneb mitu metsakaitseala, mis on plaanis arvata ka Natura 2000 võrgustiku alade koosseisu. Nende piires esinevad enamasti hoiumetsad. Lisaks sellele jääb tugialasse mitu kaitsemetsade piirkonda. Ala läänepiiril kulgeb Väike-Emajõgi, mille luhad on samuti Natura 2000 võrgustiku eelvaliku alade koosseisus ning põhjapiiril lookleb Purtsi jõgi. Tugiala piirid tugimaanteede äärest on tähistatud 250m kaugusele teest, mis tagab teedest tulenevate mõjude sumbumise. Asustust on piirkonnas vähe. On Valgamaa üheks olulisemaks roheline võrgustiku komponendiks.

(19) Kooraste tugiala

Leppetähis (indeks): G8(3T) – maakonna suur tugiala

Tugiala pindala: 33,8 km²

Iseloomustus: Küllaltki suur tugiala maakonna idapiiril, kuid paikneb täies mahus Põlva ja Võru maakonnas. Vahelduva maastikuga ning rohkete järvedega ala. Valgamaalt kulgeb tugialasse koridor, mis lähtub Restu-Mäeküla-Märdi tugialast.

(20) Vitipalu tugiala

Leppetähis (indeks): G8(3T) – maakonna suur tugiala

Tugiala pindala: 15,9 km²

Iseloomustus: Asub maakonna põhjapiiril ning paikneb peaaegu täies mahus Tartumaal. Keskseks osaks tugialal on Elva-Vitipalu maastikukaitseala, mis samuti jääb enamuses Tartumaale. Ala läbib Elva jõgi. Valgamaalt kulgeb tugialasse oluline koridor, mis lähtub Astuvere-Miti tugialast.

(21) Lutike - Ivaste tugiala

Leppetähis (indeks): G8(3T) – maakonna suur tugiala

Tugiala pindala: 30,6 km²

Iseloomustus: Asub maakonna kirdetipus Valgamaa, Tartumaa ja Põlvamaa ühenduskohas jäädes enamasti Tartumaale. Valgamaalt kulgeb tugialasse oluline koridor, mis lähtub Astuvere-Miti tugialast. Nii see kui eelnev tugiala on omavahel ühendatud koridoriga, mis kulgeb mööda Valgamaa ja Tartumaa piiri.

(22) Võrtsjärve tugiala

Leppetähis (indeks): G7(2T) – riigi väike tugiala

Tugiala pindala: 340,0 km²

Iseloomustus: Tugiala moodustab kogu Võrtsjärv oma ümbritsevate looduslike aladega. Asudes suuremas osas Viljandimaal ja Tartumaal, jääb Valgamaale piirkonnast üsna väike osa. Valgamaale tähtis kui tugiala, mis on koridoriga ühendatud Soontaga-Purtsi tugialaga.

3.2 Koridoride register

(1) Ikepera koridor

Leppetähis (indeks): G8(3K) – maakonna suur koridor

Ühendatavad alad: Rubina-Veisiejärve tugiala, Taagepera-Tündre tugiala

Orienteeruv pikkus: 4,0 km

Min. – max. laius: 1,3-3,4 km

Iseloomustus: Valdavalt metsaga kaetud koridor kahe ulatusliku tugiala vahel Valgamaa ja Viljandimaa piiril, kus tugialad lähevad sujuvalt üle koridoriks. Metsadest umbes poole moodustavad okasmetsad, ülejäänud aladel segametsad, metsaalased üleminekud ning soised alad. Koridoris kulgeb Ikepera oja, mille kaldal Valgamaa osas asuvad kaitsemetsa kvartalid. Viljandimaal jääb koridori sisse Rutu mägede maastikukaitseala. Asustust on piirkonnas minimaalselt. Konflikt seisneb koridori ja Valga-Uulu põhimaantee lõikumises. Oletatav kahjulik mõju ulatub teest kuni 0,5km kaugusele.

(2) Karjatnurme – Holdre koridor

Leppetähis (indeks): G8(3K) – maakonna suur koridor

Ühendatavad alad: Rubina-Veisiejärve tugiala, Taagepera-Tündre tugiala

Orienteeruv pikkus: 7,5 km

Min. – max. laius: 1,5-3,4 km

Iseloomustus: Koridor kahe suure tugiala vahel, mis valdavalt on kaetud segametsadega. Ala lõunaosas esineb ka okasmetsa ning paiknevad mõned kaitsemetsa kvartalid. Koridoris kulgeb Saksniidu oja. Koridori sisse jääb selle lõunapiiril paiknev loodukaitseobjekt – Holdre männikud. Ribastruktuuri põhjaosa kulgeb vahetult Karjatnurme asula kõrvalt. Selles kohas on ka konfliktne piirkond, mis seisneb Valga-Uulu põhimaantee lõikumises koridoriga. Oletatav kahjulik mõju ulatub teest kuni 0,5km kaugusele.

(3) Pori – Lõve – Möldre koridor

Leppetähis (indeks): G8(3K) – maakonna suur koridor

Ühendatavad alad: Rubina-Veisiejärve tugiala, Vanamõisa-Härma tugiala

Orienteeruv pikkus: 11,5 km

Min. – max. laius: 1,0-2,5 km

Iseloomustus: Helme ja Linna külast põhja poole jääv loode-kagusuunaline koridor, kaetud ligikaudu pooles osas segametsadega. Ülejäänud osas karjamaad ja haritavad maad. Koridori põhjapoolses osas üksikud kaitsemetsa kvartalid. Ribastruktuur kulgeb suures osas mööda Helme jõge ja Eenuse oja ning nendevahelist ala, möödudes Helme asulast. Konfliktseks on ala, mis jääb vahetult Helme asula naabrusesse. Samale alale ulatub ka Valga-Uulu maantee mõjutsoon. Kohalikud tähtsusega maanteed koridorile olulist välistavat toimet ei avalda.

(4) Holdre – Koorküla koridor

Leppetähis (indeks): G7(2K) – riigi väike koridor

Ühendatavad alad: Taagepera-Tündre tugiala, Koorküla tugiala

Orienteeruv pikkus: 7,5 km

Min. – max. laius: 2,0-5,5 km

Iseloomustus: Lai koridor maakonna edelapiiril, kaetud praktiliselt täies ulatuses sega- ja okasmetsadega. Leidub ka metsaalaseid üleminekuid ja looduslikke rohumaad. Koridori põhja- ja loodeosas on rohkesti kaitsemetsi. Ala lõunaosa läbivad mitmed kraavid ning keskosast voolab läbi Õhne jõgi. Koridori kirdeosas paiknevad üksikud hoiumetsa kvartalid ning samasse ulatub ka Koorküla Valgjärve ja Udsu järve hõlmav Natura 2000 võrgustiku eelvalikuala. Asustus ribastruktuuri piirides praktiliselt puudub. Piirkond on eemal suurematest teedest ning teistest kahjulikest mõjudest. Koridori osatähtsust suurendab Eesti piiri ääres kulgev Läti roheline võrgustiku riikliku tähtsusega koridor.

(5) Õhne jõe koridor

Leppetähis (indeks): G9(4K) – maakonna väike koridor

Ühendatavad alad: Holdre-Koorküla koridor, Vanamõisa-Härma tugiala, Võrtsjärve tugiala Viljandimaal

Orienteeruv pikkus: 35 km

Min. – max. laius: 0,5 km

Iseloomustus: Kulgeb täies ulatuses mööda Õhne jõge lõunast põhjasuunas. Ainuke koridor maakonnas, mis tugineb ainult jõe kui vooluveekogu omadustele moodustada ribastruktuur. Saab alguse maakonna piirilt Holdre-Koorküla koridorist. Möödub Jeti külast, mille lähedale jääb ka väike Natura 2000 võrgustiku eelvaliku ala, läbib Tõrva linna ja sellest põhjapoole jääva Vanamõisa-Härma tugiala ning jõuab välja Võrtsjärve tugialasse Viljandimaal. Jõe ääres paiknevad peamiselt segametsade ribad, aga ka looduslikud rohumaad ja soised alad ning veidi eemal haritavad maad. Metsaaladel esineb ka kaitsemetsa. On väärtuslik ühendav koridor maakonna lõuna ja põhjaosa vahel. Valgamaa ja Viljandimaa piiril jääb koridori sisse veel üks niiduala, mis on kavas võtta Natura 2000 võrgustiku alade koosseisu. Õhne jõe ääres on mitmeid piirkondi, mis on looduslikult väga kaunid ja sobivad puhkuseks. Peamine konfliktala moodustub koridorile Tõrva linna läbides. Samas lõikub jõega ka Valga-Uulu maantee. Väiksemad konfliktalad jäävad koridori ja asulate piirimaile, kuid need pole määravaks takistuseks ribastruktuuri toimimisel.

(6) Rulli – Soontaga koridor

Leppetähis (indeks): G9(4K) – maakonna väike koridor

Ühendatavad alad: Vanamõisa-Härma tugiala, Soontaga-Purtsi tugiala

Orienteeruv pikkus: 5,5 km

Min. – max. laius: 1,2-3,1 km

Iseloomustus: Asub maakonna põhjaosas kulgedes lääne-ida suunaliselt kahe tugiala vahel. Algab Vanamõisa-Härma tugialast, ületades Tõrva-Pikasilla maantee Rulli asulast lõuna pool ning ulatub Väike-Emajõeni. Suuremas osas sega- ja okasmetsad. Esineb ka metsaalaseid üleminekuid soodes. Koridori läbib ristisuunas ka Jõku jõgi. Konfliktala paikneb ala lääneosas, kus toimub lõikumine Tõrva-Pikasilla maanteega.

(7) Piiri koridor

Leppetähis (indeks): G7(2K) – riigi väike koridor

Ühendatavad alad: Koorküla tugiala, Jaanikese tugiala

Orienteeruv pikkus: 4,5 km

Min. – max. laius: 1,1-3,0 km

Iseloomustus: Lai koridor Eesti-Läti riigipiiri ääres. Koridori algab sujuvast üleminekust Koorküla tugialast, kulgeb lääne-ida suunaliselt ning suubub Jaanikese tugialasse. Valdavalt sega- ja okasmetsadega ala. Riigipiiri ääres esineb metsaalaseid üleminekuid mineraalmaal ja koridori keskosas ka haritavat maad. Mööda koridori kulgeb Piiri oja. Ka Lätimaal kulgeb piiri äärest riikliku tähtsusega rohelise võrgustiku riba. Koridori jääb umbes 1km laiune ja 2,3km pikkune konfliktala, mis moodustub ribastruktuuri lõikumisel Valga-Uulu põhimaanteega.

(8) Sooru koridor

Leppetähis (indeks): G9(4K) – maakonna väike koridor

Ühendatavad alad: Jaanikese tugiala, Uniküla tugiala

Orienteeruv pikkus: 1,5 km

Min. – max. laius: 0,7-0,8 km

Iseloomustus: Väike koridor, mis jääb Sooru asulast loodesse ning ühendab kahte tugiala. Koridori piirkonda jäävad okasmetsad, karjamaad ja haritavad maad. Ala põhjaosas üksikud kaitsemetsa kvartalid. Koridor lõikub kohaliku maanteega, mis ei moodusta märkimisväärset konfliktala.

(9) Väike-Emajõe koridor

Leppetähis (indeks): G7(2K) – riigi väike koridor

Ühendatavad alad: Uniküla tugiala, Virna tugiala, Soontaga-Purtsi tugiala

Orienteeruv pikkus: 12 km

Min. – max. laius: 1,3-2,3 km

Iseloomustus: Üks kahest olulisest maakonna keskosas paiknevast lõuna-põhja suunalisest koridorist. Ala moodustavad Väike-Emajõgi ja sellest ida poole jäävad metsad. Metsadest on umbes 60% ulatuses okasmetsad ning ülejäänud alal segametsad ja soised alad. Mitmes kohas külgnub jõgi kaitsemetsadega. Koridori alal asustus praktiliselt puudub. Ka teisi välistavaid mõjutusi läheduses pole. Konfliktala moodustub koridori põhjatipu lõikumisel Võru-Kuigatsi-Tõrva tugimaanteega.

(10) Uniküla – Soontaga koridor

Leppetähis (indeks): G7(2K) – riigi väike koridor

Ühendatavad alad: Uniküla tugiala, Virna tugiala, Soontaga-Purtsi tugiala

Orienteeruv pikkus: 11,2 km

Min. – max. laius: 1,1-3,3 km

Iseloomustus: Üks kahest olulisest maakonna keskosas paiknevast lõuna-põhja suunalisest koridorist. Ala moodustavad Soontaga ja Õru ojadest ida poole jäävad metsad. Esindatud on valdavas enamuses sega- ja okasmetsad. Leidub ka üleminekuid mineraalmaal. Mainitud ojade ääres mitmel pool kaitsemetsa kvartalid. Koridori põhjaosas Sauniku oja ümbruses samuti paiknevad kaitsemetsad ning tähistatud on ka Natura 2000 võrgustiku eelvalikuala. Koridori alal on asustust minimaalselt ning ka teisi välistavaid mõjutusi läheduses pole. Konfliktala moodustub koridori põhjatipu lõikumisel Võru-Kuigatsi-Tõrva tugimaanteega.

(11) Mõneku koridor

Leppetähis (indeks): G8(3K) – maakonna suur koridor

Ühendatavad alad: Uniküla tugiala, Mõneku-Keeni tugiala

Orienteeruv pikkus: 3,5 km

Min. – max. laius: 1,9-3,0 km

Iseloomustus: Lühike, kuid lai koridor jääb Tsirguliina ja Õru alevike vahele ning ühendab kahte maakonna keskosas paiknevat tugiala. Kaetud umbes pooles ulatuses metsaste aladega

ning ülejäänud osas haritava maaga. Metsastel aladel esineb sega- ja okasmetsa ning metsaalaseid üleminekuid mineraalmaal. Lõunapoolsetel metsaaladel asuvad kaitsemetsa kvartalid. Koridori põhjaservas kulgeb Öru oja. Ribastruktuuri lääneosas, lõikumisel Valga-Tartu põhimaanteega, moodustub potentsiaalne konfliktala.

(12) Tõlliste – Vilaski koridor

Leppetähis (indeks): G9(4K) – maakonna väike koridor

Ühendatavad alad: Uniküla tugiala, Vilaski tugiala

Orienteeruv pikkus: 4 km

Min. – max. laius: 0,3-1,3 km

Iseloomustus: Asub Väike-Emajõe lõunaosas loode-kagu suunaliselt ühendades kahte tugiala. Koridori lääne ja loodeosa paikneb Pedeli jõe suudme ning Väike-Emajõega külgnevatel soisematel ning sega- ja okasmetsaga kaetud aladel, idaosas domineerivad okasmetsad. Ala loodetipus asuvad ka kaitsemetsa kvartalid. Ribastruktuuri lääneosas, lõikumisel Valga-Tartu põhimaanteega, moodustub potentsiaalne konfliktala.

(13) Paju – Raavitsa koridor

Leppetähis (indeks): G9(4K) – maakonna väike koridor

Ühendatavad alad: Jaanikese tugiala, Vilaski tugiala

Orienteeruv pikkus: 4,5 km

Min. – max. laius: 0,9-1,4 km

Iseloomustus: Kulgeb loode-kagu suunaliselt ning asub eelnevast Tõlliste-Vilaski koridorist lõuna pool. Ala idapoolne osa on täielikult kaetud okasmetsaga, keskosas paiknevad karjamaad ning lääneosas haritavad maad. Leidub ka kaitsemetsa kvartaleid. Koridoris kulgevad Viiraoja ning Rautina oja. Ribastruktuuri lääneosas, lõikumisel Valga-Tartu põhimaanteega, moodustub potentsiaalne konfliktala.

(14) Jaanikese – Toogipalu koridor

Leppetähis (indeks): G8(3K) – maakonna suur koridor

Ühendatavad alad: Jaanikese tugiala, Valga Pedeli jõe koridor, Toogipalu tugiala

Orienteeruv pikkus: 5 km

Min. – max. laius: 1,5-2,0 km

Iseloomustus: Koridor, mis piirneb vahetult Valga linnaga ning ühendab kahte linna läheduses olevat tugiala. Sega- ja okasmetsadega ning muude looduslike aladega kaetud piirkond linna ümbruses. Koridori sisse jääb hulgaliselt kraave ja väiksemaid ojasid. Ala sees paikneb linna inimestele tuntud suvilakooperatiiv. Koridor moodustab oma kahes otsas paiknevate tugialadega Valga linna roheline vööndi tsooni ja on selle kõige olulisem element. Linna lähedus tingib mitmeid konfliktsituatsioone. Otsene konfliktala tekib koridori lõikumisel Valga-Tartu põhimaanteega. Ka linn ise mõjutab rohelist koridori tervikuna.

(15) Valga Pedeli jõe koridor

Leppetähis (indeks): G9(4K) – maakonna väike koridor

Ühendatavad alad: Jaanikese-Toogipalu koridor, Valga linna suunduv looduslik ala

Orienteeruv pikkus: 3,5 km

Min. – max. laius: 0,1-0,4 km

Iseloomustus: Maakondlikul tasemel kitsas koridor, mis hõlmab Valga linna läbiva Pedeli jõe äärsed looduslikud alad. Koridor on oluline linna tasandi roheline mikrovõrgustiku koostisosa. Kahtlemata mõjutab linn oma asustuse ja tööstusega Pedeli jõge ning selle ümbrust oluliselt, mis teeb kogu koridori roheline võrgustiku konfliktseks piirkonnaks.

(16) Toogipalu – Lepa koridor

Leppetähis (indeks): G9(4K) – maakonna väike koridor

Ühendatavad alad: Toogipalu tugiala, Koiva-Mustjõe tugiala

Orienteeruv pikkus: 7,5 km

Min. – max. laius: 0,8-1,4 km

Iseloomustus: Asub maakonna lõunapiiril ning kulgeb loode-kagu suunaliselt kahe tugiala vahel. Selles koridoris on üsnagi vähe metsaalasid. Valdava enamuse moodustavad karjamaad ja haritavad maad. Haritavatest maadest moodustavad suurema osa heinamaad. Ala piires on asustust vähe ning koridori piir on tähistatud Valga-Võru tugimaanteest 250m kaugusel. Konfliktala moodustub ribastruktuuri suubumisel Koiva-Mustjõe tugialasse, kus koridor lõikub Valga-Võru tugimaanteega.

(17) Koikküla koridor

Leppetähis (indeks): G9(4K) – maakonna väike koridor

Ühendatavad alad: Koiva-Mustjõe tugiala, Karula tugiala

Orienteeruv pikkus: 3 km

Min. – max. laius: 1,1-2,1 km

Iseloomustus: Üks maakonna lõunatipus asuvatest ning Koiva-Mustjõe ja Karula tugiala ühendavatest koridoridest. 70% ulatuses segametsadega ala. Ülejäänud osal karjamaad ning vähesel määral ka haritavad maad. Asustust koridori alal vähe. Potentsiaalne konfliktala moodustub ribastruktuuri ja Valga-Võru tugimaantee lõikumisel.

(18) Taheva koridor

Leppetähis (indeks): G8(3K) – maakonna suur koridor

Ühendatavad alad: Koiva-Mustjõe tugiala, Karula tugiala

Orienteeruv pikkus: 4 km

Min. – max. laius: 1,5-3,0 km

Iseloomustus: Üks maakonna lõunatipus asuvatest ning Koiva-Mustjõe ja Karula tugiala ühendavatest koridoridest. Pooles ulatuses on ala kaetud okasmetsadega. Esineb ka segametsi ja metsaalaseid üleminekuid mineraalmaal. Koridor katab ühe nurga piirkonnast, mis on arvatud Natura 2000 võrgustiku eelvalikusse kui tähtis linnuala. Koridori sisse jääb Taheva asula, mille ümber on vähesel määral haritavat maad, kuid mis ei põhjusta roheline võrgustikuga olulist konflikti. Potentsiaalne konfliktala moodustub ribastruktuuri ja Valga-Võru tugimaantee lõikumisel.

(19) Kalliküla koridor

Leppetähis (indeks): G8(3K) – maakonna suur koridor

Ühendatavad alad: Koiva-Mustjõe tugiala, Karula tugiala

Orienteeruv pikkus: 4,5 km

Min. – max. laius: 1,7-3,3 km

Iseloomustus: Üks maakonna lõunatipus asuvatest ning Koiva-Mustjõe ja Karula tugiala ühendavatest koridoridest. Kulgeb Valgamaa ja Võrumaa piiril. 60% ulatuses on ala kaetud okasmetsadega. Vähem on segametsa ning metsaalaseid üleminekuid. Haritavat maad esineb minimaalselt. Koridori läänepiir kulgeb suures osas mööda Kalli oja. Alal on rohkesti kraave. Koridori loodeosas paiknevad kaitsemetsa kvartalid. Asustust on suhteliselt vähe. Potentsiaalne konfliktala moodustub ribastruktuuri lõunaosa ja Valga-Võru tugimaantee lõikumisel.

(20) Lepa – Karula Pikkjärve koridor

Leppetähis (indeks): G8(3K) – maakonna suur koridor

Ühendatavad alad: Koiva-Mustjõe tugiala, Väheru tugiala

Orienteeruv pikkus: 10 km

Min. – max. laius: 1,4-2,2 km

Iseloomustus: Maakonna lõunaosas asuv põhja-lõuna suunaline koridor. Ala kesk ja põhjaosa on valdavalt kaetud segametsade või karjamaadega. Lõunaosas valdavalt haritav maa, millel kulgeb Ujaste oja ning mitmed kraavid. Soisemad alad paiknevad koridori põhjatipus. Põhjaosas asub Jaska järv, mille läheduses esineb okasmetsa ning sealhulgas ka kaitsemetsa. Vähesel määral esineb asustust üksnes koridori lõunaosas. Konfliktala moodustub koridori lõunatipu ja Valga-Võru tugimaantee lõikumisel.

(21) Vilaski – Karula Pikkjärve – Valtina koridor

Leppetähis (indeks): G8(3K) – maakonna suur koridor

Ühendatavad alad: Vilaski tugiala, Väheru tugiala, Karula tugiala

Orienteeruv pikkus: 15 km

Min. – max. laius: 1,3-2,5 km

Iseloomustus: Maakonna lõunaosas asuv kolme tugiala ühendav lääne-idasuunaline koridor. Ribastruktuuri määravad suures osas ära selle pikisuunas paiknevad Karula Pikkjärv, Männiku oja, Mürgi oja ning Vareseoja ja nende ümber olevad segametsad. Vähesemal määral esineb okasmetsa ja soisemaid alasid. Koridori keskosas on ka haritavat maad. Ribastruktuuri sisse jääb Karula Pikkjärve kaitseala, mille läheduses on veel ka kaitsemetsa ning Kirbu soo, mis on arvatud Natura 2000 võrgustiku eelvaliku nimekirja.

(22) Iigaste koridor

Leppetähis (indeks): G9(4K) – maakonna väike koridor

Ühendatavad alad: Väheru tugiala, Vilaski tugiala

Orienteeruv pikkus: 2 km

Min. – max. laius: 0,5 km

Iseloomustus: Iigaste külast kagus asuv koridor, mis mille keskseks osaks on Väike-Emajõgi. Vahetult jõe ääres paiknevad looduslikud alad ja haritavad maad loovad head tingimused koridori toimimiseks. Asustust on läheduses vähe ning otseseid välistavaid mõjutusi ribastruktuurile ei ole.

(23) Korva koridor

Leppetähis (indeks): G9(4K) – maakonna väike koridor

Ühendatavad alad: Väheru tugiala, Sarapuu tugiala

Orienteeruv pikkus: 6,5 km

Min. – max. laius: 0,6-1,5 km

Iseloomustus: Laatre ja Tagula asulatest võrdsele kaugusele jääv põhja-lõuna suunaline koridor, mis kulgeb mööda Korva luha ääreala. Koridori moodustavad pikisuunas kulgev Väike-Emajõgi ning sellesse suubuv Antsla jõgi koos lähedalasuvate segametsade ja karjamaadega. Koridori lõunatipus asuvad ka üksikud kaitsemetsa kvartalid. Asustust on läheduses vähe ning otseseid välistavaid mõjutusi ribastruktuurile ei ole.

(24) Kuiksilla - Sarapuu koridor

Leppetähis (indeks): G9(4K) – maakonna väike koridor

Ühendatavad alad: Mõneku-Keeni tugiala, Sarapuu tugiala

Orienteeruv pikkus: 5,5 km

Min. – max. laius: 0,6-1,5 km

Iseloomustus: Lossikülalt lõuna poolt mööduv lääne-ida suunaline koridor, mis ühendab kahte tugiala. Valdavas osas kaetud segametsade ja karjamaadega. Vähesel määral esineb soiseid alasid, okasmetsa ja haritavat maad. Piirkonda läbib ristisuunas Väike-Emajõgi, millesse koridori alal suubub Visula jõgi. Asustust on koridori piires minimaalselt. Konfliktala tekib ribastruktuuri lõikumisel Sangaste-Tõlliste tugimaanteega.

(25) Sarapuu - Restu koridor

Leppetähis (indeks): G9(4K) – maakonna väike koridor

Ühendatavad alad: Sarapuu tugiala, Restu-Mäeküla-Märdi tugiala

Orienteeruv pikkus: 4,5 km

Min. – max. laius: 0,8 -1,0 km

Iseloomustus: Asub maakonna idapiiril põhja-lõunasuunaliselt kahe tugiala vahel. Ala on 60% ulatuses kaetud segametsadega. Ülejäänud osas esineb vähesel määral nii okasmetsa, karjamaad kui haritavat maad. Asustust on koridori piirkonnas vähe. Konfliktalad

moodustuvad koridori põhjatipus Otepää-Sangaste tugimaanteega lõikumisel ning lõunatipus Võru-Kuigatsi-Tõrva tugimaanteega lõikumisel.

(26) Raudsepa - Truuta koridor

Leppetähis (indeks): G7(2K) – riigi väike koridor

Ühendatavad alad: Restu-Mäeküla-Märdi tugiala, Kooraste tugiala

Orienteeruv pikkus: 11,5 km

Min. – max. laius: 1,8-3,0 km

Iseloomustus: Otepää looduspargi idaosast lähtuv lai lääne-ida suunaline koridor, mis suundub valdavalt Põlvamaal olevasse Kooraste tugialasse. Ala on 70% ulatuses kaetud segametsadega. Paiguti esineb karjamaad ja haritavat maad. Paikkond on hõreda asustusega. Koridori lääneosas asuvad mitmed piirkonnad, mis on kavas võtta Natura 2000 võrgustiku alade koosseisu. Sama kehtib koridori kirdeosa ühe väiksema piirkonna kohta. Kirdeservas asuvad veel ka kaitsemetsad. Potentsiaalne konfliktala moodustub koridori keskosas, mida läbib Otepää-Sangaste tugimaantee.

(27) Sihva – Arula - Mägestiku koridor

Leppetähis (indeks): G8(3K) – maakonna suur koridor

Ühendatavad alad: Restu-Mäeküla-Märdi tugiala, Astuvere-Miti tugiala

Orienteeruv pikkus: 9,5 km

Min. – max. laius: 0,9-1,5 km

Iseloomustus: Otepää looduspargis asuv ning Otepää linnast läände jääv põhja-lõuna suunaline koridor. Ala on kaetud vahelduvalt okas- ja segametsadega ning haritava maaga. Koridori keskosas asuvad hoiumetsade kvartalid. Koridoris lookleb Voki oja ning idapiiril osaliselt ka Palu jõgi. Piirkond on suhteliselt hõreda asustusega ning puuduvad potentsiaalsed konfliktkohad lõikumisel tehnilise infrastruktuuri objektidega.

(28) Mäeküla - Pringi koridor

Leppetähis (indeks): G8(3K) – maakonna suur koridor

Ühendatavad alad: Restu-Mäeküla-Märdi tugiala, Pringi-Arula tugiala

Orienteeruv pikkus: 2,5 km

Min. – max. laius: 1,5-1,9 km

Iseloomustus: Otepää looduspargi lõunaosas asuv lühike, kuid lai koridor, mis on vahelduvalt kaetud segametsade ja karjamaadega. Ristisuunas läbib koridori Keeni oja. Asustus piirkonnas praktiliselt puudub ning ribastruktuuri ei mõjuta ka muud välistavad tegurid.

(29) Keeni - Pringi koridor

Leppetähis (indeks): G9(4K) – maakonna väike koridor

Ühendatavad alad: Mõneku-Keeni tugiala, Pringi-Arula tugiala

Orienteeruv pikkus: 9 km

Min. – max. laius: 0,5-1,3 km

Iseloomustus: Keeni asulast veidi lääne poole jääv põhja-lõuna suunaline kitsas koridor. Ala, kus segametsad ja karjamaad vahelduvad haritava maaga. Koridori lõunaosas esineb ka okasmetsa ning päris lõunatipus raudtee ääres asuvad kaitsemetsad. Koridor kulgeb Valga-Tartu raudee ja Võru-Kuigatsi-Tõrva tugimaantee vahelisel alal. Ribastruktuuri piirid on viidud teedest vajalikule kaugusele. Koridori põhjapoolses osas lookleb Laatre jõgi, millesse suubub Pringi oja. Asustus on koridori alal hõre. Potentsiaalne konfliktala moodustub koridori põhjaosa lõikumisel eelpool mainitud tugimaanteega.

(30) Mägestiku – Kastolatsi - Neeruti koridor

Leppetähis (indeks): G8(3K) – maakonna suur koridor

Ühendatavad alad: Astuvere-Miti tugiala, Lutike-Ivaste tugiala

Orienteeruv pikkus: 15 km

Min. – max. laius: 1,4-2,5 km

Iseloomustus: Otepää linnast põhja poolt mööduv kahe tugiala vaheline lääne-ida suunaline koridor. Ala lääneosas asuvad valdavalt okas- ja segametsad. Koridori kesk- ja idaosas vahelduvad segametsad haritava maaga. Ribastruktuuri olulise osa moodustab Elva jõgi, mis lookleb peaaegu täies koridori ulatuses. Praktiliselt kogu ala jääb Otepää looduspargi koosseisu ning on seoses sellega ka Natura 2000 võrgustiku eelvalikuala. Koridoris paiknevad mitmed hoiu- ja kaitsemetsade vööndid. Potentsiaalselt moodustub kaks konfliktala. Üks neist koridori läänetipu lõikumisel Rõngu-Otepää tugimaanteega ning teine keskosa lõikumisel Tatra-Otepää tugimaanteega.

(31) Meegaste koridor

Leppetähis (indeks): G9(4K) – maakonna väike koridor

Ühendatavad alad: Pringi-Arula tugiala, Astuvere-Miti tugiala

Orienteeruv pikkus: 3,5 km

Min. – max. laius: 0,6-0,8 km

Iseloomustus: Kitsas koridor Otepää looduspargi lääneosas, milles segametsad vahelduvad haritava maaga. Koridori moodustavad Päästjärv ja Pästra oja koos neid ümbritsevate looduslike aladega. Asustust on ribastruktuuri alal vähe ning teisi konflikte samuti ei esine.

(32) Miti - Mäelooga koridor

Leppetähis (indeks): G8(3K) – maakonna suur koridor

Ühendatavad alad: Astuvere-Miti tugiala, Vitipalu tugiala

Orienteeruv pikkus: 6 km

Min. – max. laius: 1,4-2,5 km

Iseloomustus: Maakonna põhjapiirile ning osaliselt Otepää looduspargi alale jääv põhja-lõuna suunaline koridor. 90% ulatuses metsaga kaetud ala, millest suurema osa moodustavad segametsad ning vähem on okasmetsa. Koridoris paikneb mitu hoiu- ja kaitsemetsade vööndit. Suur osa alast on arvatud Natura 2000 võrgustiku eelvaliku koosseisu. Koridori lõunaosa läbib Elva jõgi ning põhjaosas lookleb Tinni oja. Asustust on alal minimaalselt. Konfliktala tekib koridori lõunatipu lõikumisel Rõngu-Otepää tugimaanteega.

(33) Palamuste - Rebaste koridor

Leppetähis (indeks): G9(4K) – maakonna väike koridor

Ühendatavad alad: Astuvere-Miti tugiala, Soontaga-Purtsi tugiala

Orienteeruv pikkus: 9 km

Min. – max. laius: 0,7-1,4 km

Iseloomustus: Maakonna piiri läheduses Puka asulast põhja pool asuv lääne-ida suunaline koridor. Looduslikult vahelduvad segametsad ja karjamaad haritava maaga. Koridori põhjapiiril lookleb Purtsi jõgi, mis vahepeal teeb käänaku läbi Aakre asula. Konflikt tekib koridori keskosa lõikumisel Valga-Tartu põhimaanteega. Puka ja Aakre asulate mõjutsoonid jäävad koridorist kaugemale.

(34) Rubina – Põrga - Tagamõisa koridor

Leppetähis (indeks): G9(4K) – maakonna väike koridor

Ühendatavad alad: Rubina-Veisjärve tugiala, Tagamõisa tugiala

Orienteeruv pikkus: 9,5 km

Min. – max. laius: 0,5-1,6 km

Iseloomustus: Maakonna põhjapiiril kulgev Võrtsjärvest läänes asuv põhja-lõuna suunaline koridor. Valdavalt segametsadega kaetud ala, mille lõunaosa kattub Pori-Lõve-Möldre koridoriga. Ribastruktuuri lõunaosas asuvad ka kaitsemetsa kvartalid. Asustust on koridori piirkonnas vähe.

(35) Pikasilla koridor

Leppetähis (indeks): G8(3K) – maakonna suur koridor

Ühendatavad alad: Soontaga-Purtsi tugiala, Võrtsjärve tugiala

Orienteeruv pikkus: 1,5 km

Min. – max. laius: 2,0-2,2 km

Iseloomustus: Võrtsjärve lõunatipus kulgev koridor, mille maismaa-ala on suures osas kaetud sega- ja okasmetsadega. Piirkonda jäävad mitu ala, mis on arvatud Natura 2000 võrgustiku eelvaliku koosseisu. Koridori ala on hõreda asustusega. Konfliktala tekib koridori lõunaosa lõikumisel Viljandi-Rõngu tugimaanteega ning osaliselt ka Pikasilla asula läheduses.

(36) Laguja – Kääri – Lutike koridor

Leppetähis (indeks): G9(4K) – maakonna väike koridor

Ühendatavad alad: Vitipalu tugiala, Lutike-Ivaste tugiala

Orienteeruv pikkus: 10,5 km

Min. – max. laius: 0,7-1,4 km

Iseloomustus: Valgamaa ja Tartumaa piiril kulgev koridor, mis ühendab kahte Valdavalt Tartumaal asuvat tugiala. Koridori moodustab Laguja oja ning selle lähedusse jäävad segametsad. Ala ongi valdavalt kaetud segametsadega. Üksikutes kohtades leidub ka okasmetsa ja haritavat maad. Asustus paikneb suhteliselt hõredalt. Potentsiaalse konflikti moodustab koridori keskosaga lõikuv Tatra-Otepää maantee.